

Uunga siunnersuut: Aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaannik, akileraaruserinermik ingerlatsineq pillugu Inatsisartut inatsisaannik kiisalu sulisoqarnermut akitsuut pillugu Inatsisartut inatsisaannik allannguissamut Inatsisartut inatsisaat

(Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalakkersuisoq)

Siullermik Siumumiit Naalakkersuisut akileraartarnermut iluarsissutit pillugit sulinerat nuannaarutigaarput. Iluarsiissutit arlalinnik iluaqutaasinnaasunik imaqarmata, Kalaallit Nunaata aningaasaqarnerata nukittunerulernissaa aammalu inuiaqatigiinni naligiinnerunissaaq sulissutigineqarpoq. Siumumiik isumaqarpugut, periarfissatsialammik tunineqarluta, inuiaqatigiinni sulisartut amerlanerulersinniarlugit, naligiinnginnerullu annikillisinnissaanut siunnersuutisialammik suliaqalersugut. Minnerunngitsumillu siumumiik naatsorsuutigilluinnarparput sulineq imminut akilersinnaanerulerpat aamma sulerusussuseq inuiaqatigiinni qaffakkumaartoq, taamaasillutalu sulisunik uatsinnut pilersornerulerluta.

Siumumiit arlalinnik siunnersuutit pitsaasunik takusaqarpugut, taakkulu ilaai saqqummiutilaassuakka:

1. **Inuup ilanngaataasa qaffanneqarnissaa:** Siumumiit ilanngaatip qaffanneqarnissaa 48.000 kr.- miit 60.000 kr.-imut neriorsuutigineqartoq tamakkiisumik tapersorsorparput. Pingaartumik sulisartunut akunnattumik aammalu isertitakinnerusunut annertunerusumik iluaqutaassapput, inuiaqatigiinnilu naligiinnginneq annikillisissammagu aammalu ulluinnarni sulisartukkormiunut akissatigut pitsaasumik tapertaassallutik.
2. **Sulinermit ilanngaatip qaffaanissaa:** Naalakkersuisut sulinermit ilanngaammik qaffaasoqarnissaa 17,5 %-imut nuannaarutigaarput, aammalu annertunerusumik qaammammoortumik aningaasarsisoqartalernissaa Siumumiik tapersorsorlugu. Tamanna suliffeqarnissamut, sulerusussusermullu kaammattuutaalluarsinnaavoq, aammalu sulisut nunatsinni amingaatingilersimasagut pitsanngorsaavigisinnaallugu, sulineq aningaasarsiatigut kajuminnarnerulissammat.
3. **Iluarsiissutit aningaasalersorneqarnissaa:** Siumumiit isumaqarpugut iluarsissutit aningaasalersorneqarnissaa annerusumik imminut napatittumik inuiaqatigiittullu

pijuartitsinermik tunaartaqarluartumik aaqqissuunneqassasut. Taamaattumik uani aningaasalersuinnermut pitsaanerulersitsisinnaasumik periusissanik misissuinissaq pisariaqarpoq, pingaartumik inuiaqatigiinni ajornartorsiuteqartut tapersersorniarlugit aammalu Nunatsinni sutigut tamatigut ineriartornissamut ingerlatsinermut akissaqartuartaqaratta.

Siumumiit eqqarsaasersuutissattut saqqummiukkusuppagut: Sulisoqarnermut akitsuutit

Siumumiit maluginiarparput sulisoqarnermut akitsuutip 2,1 %-imut qaffannissaanut siunnersuutigineqartoq. Akitsuutit tamakkua naliginnaasumik ilinniartitaanermut, pikkorissarnernut allarpassuarnullu atorpeqartarput.

Sulisoqarnermut akitsuutip qaffanneqarneratigut 2,1 %-imut allannguinermi ileqqaakkaniik, nunattalu karsiata iluanaarutaaniik annerusumik tingusinissaangaluaq millisippaa, taamaasilluni allanngiueq imminut napatissinnaanerusoq, piujuartitsinermik siunertalik minnerunngittumillu akisussaaffilimmik inuiaqatigiinni aaqqiinertut allannguinerusussangami. Soorunamilu aamma tamassuma ataatsimiisitaliami nalilersorneqarsinnaanissaat ammaffigivarput.

Meeqqanut akiliutinut ilanngaatip attatiinnarneqarnissaa

Siumumiik pingaaruteqartipparput meeqqanut akiliutit ilanngaataasinnaanerata peerneqannginnissaa, tassami inuit ajornartorsiorsinnaasut, soorlu angajoqqaat kisimiittut allatullu immaqa oqimaannerusumik nammatassallit qaavatigut artorseqqikkusunnginnatsigit. Siumumiik aamma isumaqarpugut, ilanngaat peerutsigu akileerusussuseq annikillisissinnaangipput, taamaasillutata nunatsinni inuit pisortanut akilingassallit amerlisarsinnaallugit. Tamannalu kommunenut artukkiisinnaavoq aammalu meeqqat pisariaqartitsisut eqqornerlussinnaallugit.

Siumumiik neriuppugut ilanngaat paariinnassangipput allanngornagu, taamaalilluta ilaqutariit artorsareertut qaavatigut aamma artukkeqqissanngilagut.

Naggataatigut oqaaseqatigiit

Siumumiit Naalakkersuisut akileraartarnermut aqqissuusseqqinnissamut siunertaat tunngaviusumik taperserumavagut, neriullutalu aningaasaqarnermut akileraartarnermullu ataatsimiisitaliap nalilersorluarumaaraai.

Allannguutissarlu una, kingulliussanngilaq, sulimi nunatsinni aningaasaqarniarnikku unammillingassanik ulikkaarpungut.

Meeqqanut akiliutit ilanngaataasinnaanerata ilaqutariit suli artukkinnginnissaat qulakkiissavaa, allannguutillu sunniutaa tamakkiisumik aamma pitsaanerulersillugit.

Akileraartarnermut allannguutit siunissamut ungasinnerusumut pitsaasumik qulakkeerinnissapput, minnerunngittumillu siunissami qaninnerusumi aamma sukkasuumik sunniuteqassallutik.

Siumumiit qularinngilarput aammalu tulluusimaarutingaarput allannguutit Kalaallit Nunaannut aqutissaasut pitsaalluinnartut. Eqqaamassuarpullu suli ullut tamaasa inuiaqatigiittut, inuttut ataasiakkaatut Nunatsinni kivitseqataasariaqaratta - suleqatigiilluta pilersittariaqarpagut inuit imminnut napatittut, meeqqaminnik isumaginnissinnaasut, atungarissaartut aammalu pisortanik qulangerneqarsimallutik unittooqqangittut. Siumumiillu kikkut tamaasa qanorluunnit annikitsingingaluarpat, annertutingingaluarpat qutsavingerusuppagut nunatsinnummi tamassi pingaaruteqarassi.

Qujanaq.

Kuno Fencker, Siumut